

STATUT TOPR
(zatwierdzony przez Walne Zebranie, 29 października 2011 roku)

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§1

1. Stowarzyszenie nosi nazwę „Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe”, zwane dalej TOPR.
2. TOPR używa godła i odznaki przedstawiającej błękitny krzyż na białym polu z brązowym otokiem, w którym umieszczony jest napis "Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe 1909" - pod krzyżem umieszczona jest gałązka kosówki. Wzory odznaki i godła stanowią załącznik do statutu.
3. Nazwa TOPR, godło i wzór odznaki są własnością stowarzyszenia i podlegają ochronie prawnej.

§2

1. Terenem działania jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a w wyjątkowych okolicznościach obszar innych państw.
2. Siedzibą władz jest Zakopane.

Rozdział II
Cele i sposoby działania

§3

Celem TOPR jest:

1. Prowadzenie ratownictwa górskiego i narciarskiego, oraz w szczególnych sytuacjach innych działań ratowniczych poza obszarem gór.
2. Działanie na rzecz ochrony naturalnego środowiska górskiego.
3. Wspieranie prawne, rzeczowe i finansowe aktualnych i byłych członków i pracowników TOPR oraz ich osób najbliższych, nadto osób rzeczowo i osobiście wspierających działalność TOPR i ich najbliższych, w przypadkach zdarzeń losowych powodujących utratę życia, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, lub ciężkie warunki materialne.

§4

Środkami do realizacji celów TOPR są w szczególności:

1. Utrzymywanie w należytej sprawności Straży Ratunkowej TOPR (zwanej dalej Strażą Ratunkową).
2. Działania ochotnicze członków w formie pracy społecznej, a także zatrudnianie w TOPR ratowników górskich, ratowników narciarskich i innych pracowników.

3. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i bezpośrednie prowadzenie działań ratowniczych w szczególności w zakresie zleconych zadań publicznych.
4. Organizowanie i prowadzenie szkolenia ratowników górskich i narciarskich oraz psów ratowniczych, w tym psów lawinowych wraz z ich przewodnikami.
5. Nadawanie uprawnień ratowniczych i instruktorskich w zakresie ratownictwa górskiego, w tym ratownictwa śmigłowcowego, ratownictwa narciarskiego, ratownictwa z użyciem psów oraz ratownictwa podwodnego w akwenach górskich i jaskiniach.
6. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych.
7. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich.
8. Opracowywanie komunikatów lawinowych.
9. Udzielanie informacji o istniejących zagrożeniach dla środowiska naturalnego w górach oraz prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie ochrony środowiska naturalnego w górach.
10. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się ratownictwem lub ochroną naturalnego środowiska w górach, w kraju i za granicą.
11. Przynależność do krajowych i międzynarodowych organizacji ratowniczych.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

§5

1. Członkowie TOPR są:
  - a) honorowi,
  - b) czynni,
  - c) dożywotni,
  - d) kandydaci.
2. Członkiem TOPR może być osoba pełnoletnia mająca pełną zdolność do czynności prawnych i nie pozbawiona praw publicznych.
3. Cudzoziemiec może być członkiem TOPR, o ile posiada czynną znajomość języka polskiego.

§6

1. Członkostwo honorowe, na wniosek Zarządu, nadaje Walne Zebranie.
2. Członkowie honorowi zwolnieni są z obowiązku opłacania składek członkowskich.

§7

1. Członkiem kandydatem może zostać osoba, która:
  - a) spełnia wymogi określone w Regulaminie Straży Ratunkowej,
  - b) złoży pisemne podanie o przyjęcie do TOPR, wsparte oświadczeniami dwóch członków TOPR popierających prośbę,

- c) zostanie przyjęta uchwałą Zarządu TOPR (zwanego dalej Zarządem) na wniosek Naczelnika TOPR (zwanego dalej Naczelnikiem).
2. W uchwale o przyjęciu do TOPR Zarząd określa okres stażu kandydackiego.

§8

1. Członkiem czynnym może zostać członek kandydat, który:
  - a) odbył wyznaczony staż kandydacki,
  - b) spełnia wymogi określone w Regulaminie Straży Ratunkowej,
  - c) złoży pisemną deklarację dalszego działania w TOPR,
  - d) zostanie przyjęty w poczet członków czynnych uchwałą Zarządu na wniosek Naczelnika.
2. Nabycie członkostwa czynnego staje się skuteczne po złożeniu na ręce Naczelnika i podpisaniu przysięgi następującej treści:

"Ja niżej podpisany [...] w obecności Naczelnika Straży Ratunkowej w.p.[...] , oraz świadka w.p.[...] dobrowolnie przyrzekam pod słowem honoru, że póki zdrow jestem, na każde wezwanie Naczelnika lub jego Zastępcy - bez względu na porę roku, dnia i stan pogody - stawie się w oznaczonym miejscu i godzinie odpowiednio na wyprawę zaopatrzoną i udam się w góry według marszruty i wskazań Naczelnika lub jego Zastępcy w celu poszukiwań zaginionego i niesienia mu pomocy. Postanowienia statutu Pogotowia i regulaminu dla członków czynnych będę wykonywał ściśle, jak również rozkazy Naczelnika, jego Zastępcy i Kierowników Oddziałów. Obowiązki swe pełnił będę sumiennie i gorliwie, pamiętając, że od mego postępowania zależnem być może życie ludzkie. W zupełnej świadomości przyjętych na się trudnych obowiązków i na znak dobrej swej woli powyższe przyrzeczenie przez podanie ręki Naczelnikowi potwierdzam".

§9

1. Członkiem dożywotnim może zostać członek czynny, który ukończył 55 lat, lub któremu stan zdrowia, bądź inne ważne powody osobiste, nie pozwalają na wypełnianie obowiązków członka Straży Ratunkowej.
2. Przeniesienie w poczet członków dożywotnich odbywa się uchwałą Zarządu na wniosek zainteresowanego lub Naczelnika.

§10

1. Członkowie honorowi, czynni i dożywotni mają czynne i bierne prawo wyborcze.
2. Członkowie czynni i dożywotni mają prawo noszenia odznaki TOPR i stroju służbowego TOPR. Członkowie honorowi tylko w przypadku gdy byli członkami czynnymi.
3. Członkowie mają prawo:
  - a) zgłaszania wniosków co do działalności TOPR,
  - b) korzystania z urządzeń TOPR,
  - c) otrzymania legitymacji członkowskiej.

§11

1. Członkowie zobowiązani są:
  - a) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów, uchwał władz TOPR,

- b) regularnie opłacać składkę członkowską, za wyjątkiem członków honorowych,
  - c) według możliwości przyczyniać się do osiągnięcia celów TOPR,
  - d) utrzymywać w należytym stanie mienie przydzielone do ich użytku,
2. Członkowie Straży Ratunkowej mają ponadto obowiązek stawić się bez względu na porę roku, dnia i stan pogody w miejscu i czasie oznaczonym przez Naczelnika lub jego Zastępcę, bezwzględnie wykonywać ich polecenia lub osób przez nich wskazanych.

§12

Członkostwo w TOPR ustaje w przypadku:

- a) dobrowolnego wystąpienia,
- b) skreślenia z listy członków,
- c) wykluczenia z TOPR,
- d) śmierci.

§13

1. Członek nie wykonujący obowiązków statutowych może być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z listy członków.
2. Wykluczenie członka może nastąpić w wypadku gdy z jego winy dalsze pozostawanie w TOPR nie da się pogodzić z postanowieniami statutu, regulaminów oraz zasadami współżycia społecznego.
3. Wykreślenia i wykluczenia dokonuje Zarząd z własnej inicjatywy, lub na wniosek Naczelnika, który obowiązany jest uchwałę w tym przedmiocie doręczyć zainteresowanemu na ostatni znany adres.

§14

1. Członek wykreślony lub wykluczony ma prawo odwołać się w terminie 14 (czternastu) dni od daty doręczenia uchwały Zarządu do Walnego Zebrania. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Zarządu, który obowiązany jest przedstawić je najbliższemu Walnemu Zebraniu.
2. Do czasu rozpoznania odwołania członek zostaje zawieszony w swych prawach i obowiązkach.
3. Zarząd, gdy uzna odwołanie za oczywiście uzasadnione, może swoją uchwałę zmienić i przywrócić członkowi pełnię praw i obowiązków.
4. Przed podjęciem uchwały o skreśleniu lub wykluczeniu Zarząd może udzielić członkowi kary:
  - a) upomnienia,
  - b) nagany z wpisaniem do akt członkowskich.
5. Zarząd może ukarać z własnej inicjatywy lub na wniosek Naczelnika. Zatarcie powyższych kar dyscyplinarnych następuje na wniosek zainteresowanego, Naczelnika lub Zarządu na podstawie uchwały Zarządu anulującej karę.

Rozdział IV

Władze stowarzyszenia

§15

1. Władzami TOPR są:
  - a) Walne Zebranie,
  - b) Zarząd,
  - c) Komisja Rewizyjna.
2. Kadencja władz TOPR trwa trzy lata.

§16

1. Walne Zebranie jest najwyższą władzą TOPR zwoływaną przez Zarząd (co najmniej raz na trzy lata) lub przez Komisję Rewizyjną.
2. Zarząd zobowiązany jest zwołać Walne Zebranie także na żądanie 1/10 (jednej dziesiątej) wszystkich członków, nie mniej jednak niż 50 (pięćdziesięciu) osób.

§17

1. Do wyłącznej właściwości Walnego Zebrania należy:
  - a) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu oraz udzielanie mu absolutorium za okres kadencji,
  - b) wybór Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu, pięciu członków Zarządu oraz ich odwołanie przed upływem kadencji,
  - c) wybór przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i jej dwóch członków,
  - d) rozpoznawanie odwołań od uchwał Zarządu,
  - e) nadawanie członkostwa honorowego,
  - f) uchwalanie regulaminu obrad Walnego Zebrania,
  - g) podejmowanie uchwał w przedmiocie zbycia nieruchomości,
  - h) zmiana statutu,
  - i) ustalanie wysokości składki członkowskiej.
2. Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej odbywa się w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów. W skład Zarządu i Komisji Rewizyjnej wchodzi kandydaci, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów.
3. Dla ważności uchwał Walnego Zebrania potrzebna jest obecność 1/5 (jednej piątej) ogólnej liczby członków TOPR.
4. Termin Walnego Zebrania ma być podany do wiadomości członków za pomocą pisemnych zawiadomień nie później niż na 21 (dwadzieścia jeden) dni przed planowanym terminem Walnego Zebrania.

§18

1. Zarząd składa się z ośmiu osób: Prezesa, Wiceprezesa, pięciu członków i wchodzącego z urzędu w jego skład Naczelnika.
2. Do zakresu działania Zarządu należy:
  - a) powoływanie Naczelnika i na jego wniosek Zastępcy Naczelnika,
  - b) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania,
  - c) zarządzanie sprawami TOPR,

- d) podejmowanie uchwał w przedmiocie nabycia i zbycia praw majątkowych, z wyjątkiem, o którym mowa w §17 ust. 1 lit. g.
  - e) przyjmowanie, wykreślanie i wykluczanie członków,
  - f) podejmowanie uchwał w przedmiocie podjęcia działalności gospodarczej,
  - g) nadzór nad działalnością Naczelnika,
  - h) uchwalanie Regulaminu Straży Ratunkowej,
  - i) uchwalanie regulaminu praw i obowiązków Naczelnika,
  - j) powierzanie pełnienia obowiązków Naczelnika lub jego Zastępcy na czas określony, nie dłuższy niż kadencja Zarządu,
  - k) uchwalanie budżetu,
  - l) zaciąganie zobowiązań finansowych,
  - m) rozliczanie Naczelnika z wykonania budżetu oraz zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych i sposobu podziału zysku,
  - n) podejmowanie uchwał w przedmiocie przynależności do krajowych i zagranicznych organizacji ratowniczych,
  - o) wyrażanie zgody na używanie godła TOPR,
  - p) uchwalanie zasad wsparcia prawnego, rzeczowego i finansowego osób fizycznych wymienionych w §3 pkt. 3
  - q) uchwalanie regulaminu pracy Zarządu
3. Umowę o pracę z Naczelnikiem Straży Ratunkowej zawiera Prezes Zarządu lub Wiceprezes oraz członek Zarządu.

§19

W przypadku zmniejszenia składu Zarządu, jego uzupełnienie następuje spośród kandydatów do Zarządu, którzy w wyborach podczas ostatniego Walnego Zebrania otrzymali w kolejności największą ilość głosów. W przypadku ich rezygnacji lub braku takich osób, uzupełnienie składu Zarządu następuje poprzez wybór dokonany przez pozostałych członków Zarządu. Kooptacja może dotyczyć najwyżej dwóch członków Zarządu i nie może dotyczyć Prezesa i Wiceprezesa. Uszczuplenie składu Zarządu o Prezesa, lub Wiceprezesa, lub trzeciego członka Zarządu wymaga wyborów uzupełniających przeprowadzonych na Walnym Zebraniu.

§20

Prezes lub Wiceprezes oraz Naczelnik reprezentują TOPR na zewnątrz. Obradom Zarządu TOPR przewodniczy Prezes lub, podczas jego nieobecności, Wiceprezes. Oświadczenia woli w imieniu TOPR składają Prezes lub Wiceprezes oraz Naczelnik.

§21

Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy swych członków. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos Przewodniczącego zebrania. W uzasadnionych przypadkach uchwały mogą być podejmowane z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w regulaminie pracy Zarządu TOPR.

§22

1. Naczelnikiem i jego Zastępcą może być tylko członek czynny TOPR.
2. Do obowiązków Naczelnika należy:
  - a) kierowanie działalnością ratowniczą,
  - b) wykonywanie uchwał Zarządu,
  - c) pełnienie roli kierownika zakładu pracy w stosunku do pracowników,
  - d) kierowanie całokształtem spraw TOPR i zarządzanie jego majątkiem, z wyjątkiem spraw należących do kompetencji Walnego Zebrania i Zarządu,
  - e) reprezentowanie TOPR na zewnątrz.
3. Szczegółowe prawa i obowiązki Naczelnika określa regulamin uchwalony przez Zarząd.
4. W razie przeszkody lub nieobecności Naczelnika jego prawa i obowiązki wykonuje jego Zastępca.

§23

1. Komisja Rewizyjna składa się z Przewodniczącego i dwóch członków.
2. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy:
  - a) przeprowadzanie, co najmniej raz w czasie kadencji, kontroli działalności Zarządu i Naczelnika,
  - b) przedstawianie Walnemu Zebraniu wyników tych kontroli i wniosków z nich płynących,
  - c) występowanie do Walnego Zebrania z wnioskiem o udzielenie Zarządowi absolutorium,
  - d) występowanie do Zarządu z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania,
  - e) występowanie do Zarządu z wnioskiem o przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego oraz budżetu.

§24

W przypadku zmniejszenia składu Komisji Rewizyjnej o jednego członka, jej uzupełnienie następuje spośród kandydatów do Komisji Rewizyjnej, którzy w wyborach podczas ostatniego Walnego Zebrania otrzymali w kolejności największą ilość głosów. W przypadku ich rezygnacji lub braku takich osób, uzupełnienie składu Komisji Rewizyjnej następuje poprzez obowiązkowy wybór dokonany przez pozostałych członków Komisji. Kooptacja nie może dotyczyć przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i drugiego członka. Uszczuplenie jej składu o Przewodniczącego lub drugiego członka wymaga wyborów uzupełniających przeprowadzonych na Walnym Zebraniu.

§25

Prezes, Wiceprezes, członkowie Zarządu, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej i jej członkowie, nie mogą pozostawać z TOPR w innych relacjach ekonomicznych niż umowa o zatrudnieniu.

Rozdział V Majątek TOPR

§26

Majątek TOPR powstaje z:

- a) składek członkowskich,
- b) darowizn, dotacji i subwencji,
- c) spadków i zapisów,
- d) dochodów z własnej działalności gospodarczej,
- e) realizacji zadań publicznych,
- f) ofiarności publicznej.

Rozdział VI Rozwiązanie TOPR

§27

Rozwiązanie TOPR następuje na mocy uchwały Walnego Zebrania, podjętej większością 2/3 (dwóch trzecich) głosów, przy obecności co najmniej połowy członków honorowych, czynnych i dożywotnich. Uchwała o rozwiązaniu musi określać cel, na jaki przeznaczony zostanie majątek TOPR.